

RTU studiju kurss "Nodokļu kontrole un riski"**22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	IV0366
Nosaukums	Nodokļu kontrole un riski
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles; Brīvās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Māris Jurušs - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Andželika Vilks - Augstskolas darbinieks ar uzņēmuma līgumiem Justīna Hudenko - Doktors, Asociētais profesors Arīna Galilejeva - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļas, 9.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursā ietvertas tēmas par nodokļu kontroles mehānismiem un ar tiem saistītie riskiem, kā arī to ietekme uz uzņēmējdarbību un sabiedrību. Tiek analizēti nodokļu audita procesi, tematiskās pārbaudes, administratīvās procedūras un starptautiskie aspekti, kas saistīti ar nodokļu uzraudzību. Kursā tiek akcentēta risku vadības nozīme nodokļu administrēšanā, tostarp korupcijas, ēnu ekonomikas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas risku novēršanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studentu kompetenci nodokļu kontroles un risku vadības jomā, veidojot izpratni par kontroles procesiem, tiesisko regulējumu un nodokļu administrācijas lomu ilgtspējīgā valsts attīstībā. Studiju kursa uzdevumi ir: 1) Veidot izpratni par nodokļu kontroles principiem, procedūrām un audita metodoloģiju. 2) Attīstīt prasmes analizēt nodokļu riskus un izvērtēt to ietekmi uz uzņēmējdarbību. 3) Pilnveidot spēju piemērot normatīvos aktus nodokļu kontroles un administratīvo pārkāpumu lietās. 4) Veicināt izpratni par starptautiskajiem nodokļu kontroles aspektiem un ES/EASO vadlīnijām. 5) Paplašināt zināšanas par risku vadības sistēmām un to pielietojumu nodokļu administrēšanā. 6) Nostiprināt prasmes sagatavot lēmumprojektus un dokumentus nodokļu kontroles procesā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Students veic individuālu patstāvīgo darbu izvēlētajā tēmā, analizējot situāciju un sagatavojot atbilstošas tēzes. Mācībspēkam ir konsultējoša loma teorijas apguvē un praktisko darbu vadīšanā. Studenti patstāvīgi apgūst teorētisko materiālu: mācību materiālu, nodokļu jautājumus regulējošos likumus un normatīvos aktus, speciālo literatūru. Studenti patstāvīgi analizē un novērtē situācijas.

Literatūra	Obligātā. / Obligatory: Khwaja, M., Awasthi, R., & Loeprick, J. . Risk-Based Tax Audits (Directions in Development - General). http://primolativija.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/14e486/TN_cdi_proquest_ebookcentral_EBC727534 Herndon: World Bank Publications, 2011 Alink, Matthijs. Handbook on tax administration / Matthijs Alink, Victor van Kommer. Amsterdam : IBDF, c2011., xxiv, 670 lpp. : il. Andrējeva, Valentīna., Valsts ieņēmumu teorijas pamati : mācību grāmata /V. Andrējeva, K. Ketners ; Rīgas Tehniskā universitāte. Inženierekonomikas fakultāte. Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts. Muitas un nodokļu katedra. Rīga : RTU Izdevniecība, 2008., 440 lpp. : il. ; 21 cm. Papildu.: / Additional: Administratīvo pārkāpumu tiesības : administratīvās atbildības likuma skaidrojumi /autoru kolektīvs E. Danovska un G. Kūtra zinātniskajā redakcijā ; juridiskā redaktore Signe Terihova ; priekšvārds: Edvīns Danovskis, Gunārs Kūtris ; mākslinieciskais noformējums: Marina Selunskā., 637 lpp. ; 22 cm OECD. Tax Administration 2021: Comparative Information on OECD and other Advanced and Emerging Economies https://www.oecd-ilibrary.org/taxation/tax-administration-2021_cdf472b9-en Paris, 2021 OECD. Joint Audit 2019-Enhancing Tax Co-operation and Improving Tax Certainty: Forum on Tax Administration. OECD Publishing, 2019 OECD. The Changing Tax Compliance Environment and the Role of Audit https://doi.org/https://doi.org/10.1787/17bfa30d-e OECD Publishing, Paris, 2019 Valsts ieņēmumu dienests. Nodokļu kontrole www.vid.gov.lv Jurušs, Māris., Nodokļi : mācību grāmata /Māris Jurušs ; recenzenti: Dr.oec. Artūrs Kodoliņš, Dr.oec. Alberts Zvejnieks, Dr.oec. Jānis Ēriks Niedrītis, Dr.sc.ing. Vaira Gromule ; literārā redaktore Rūta Lapsa ; vāka dizains: Paula Lore ; Rīgas Tehniskā universitāte., 1 tiešsaistes resurss (177 lp.) : diagrammas, ilustrācijas, shēmas, tabulas ; 3,24 MB Nagle, I., Ulmane, I., Sutova, A., Bergmanis, B., Juruss, M., & Hudenko, J. . The Prevalence and Motivation of the Undeclared Employment in Latvia. Technium Soc. Sci. J., 2020 11, 148. Hudenko, Justīna., Ēnu ekonomikas apkarošana Latvijā : [par RTU studentu Ievas Nagles, Ilvijas Ulmanes, Aleksandras Šutovas un Bruno Bergmaņa projektu : universitātes Muitas un nodokļu katedras pasniedzēju saruna]/ Justīna Hudenko, Māris Jurušs Jurušs, M., Šmite-Roķe, B., Zēna-Zēmane, D., Celmiņa, M., & Pole. Possible options for ensuring of tax compliance In 11th International Scientific Conference „Business and Management 2020 “. Vilnius, 2020 Jurušs, Māris., Nodokļu plānošana Latvijā un starptautiskā vidē : mācību grāmata /Māris Jurušs ; recenzente Dace Pelēkā ; literārā redaktore Rūta Lapsa ; vāka dizains: Paula Lore ; Rīgas Tehniskā universitāte., 205 lpp. : shēmas, tabulas ; 25 cm Latvijas Republikas Valsts kontrole. Vai iekšējās reorganizācijas Valsts ieņēmumu dienestā tika veiktas efektīvi? : Revīzijas ziņojums Rīga, 2015 Dom, Roel; Custers, Anna; Davenport, Stephen R.; Prichard, Wilson.. Innovations in Tax Compliance : Building Trust, Navigating Politics, and Tailoring Reform. https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/36946 Washington, DC: World Bank, 2022 Tax risk management : from risk to opportunity /edited by Anuschka Bakker and Sander Kloosterhof. Amsterdam, The Netherlands : IBFD, c2010., xxii, 482 lpp. : il. ; 23 cm. Frunza, Marius-Cristian. Value added tax fraud / by Marius-Cristian Frunza., xii, 320 lpp. : ilustrācijas ; 24 cm. Tofan, Mihaela., Tax avoidance and European law : redesigning sovereignty through multilateral regulation /Mihaela Tofan., [6], 125 lpp. : ilustrācijas ; 23 cm. Iekšējo Auditoru Institūts. Risku vadības ieviešanas rokasgrāmata https://www.fm.gov.lv/lv/risku-vadibas-ieviesanas-rokasgramata Finanšu ministrija, 2023
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vispārējās zināšanas par ekonomiku, nodokļiem.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Nodokļu administrēšanas principi. Nodokļu un muitas administrācijas organizācija, tiesības, pienākumi, sadarbība. Starptautisko darījumu kontrole. Nodokļu administrācijas loma ilgspejīgā valsts attīstībā.	16	22	4	34
Nodokļu kontroles principi, procedūras, plānošana, metodoloģija, taktika. Nodokļu revīzija (audits). Datu atbilstības pārbaude. Informācijas avoti un lēmumi.	18	28	6	40
Latvijas administratīvā procesa sistēma. Administratīvo pārkāpumu sodu sistēma. Nodokļu parādu pārvaldība.	12	20	4	34
Risks un risku vadības būtība. Riska cēloņi (PESTLE analīze). Starptautiskie standarti un regulējums Izvairīšanās no nodokļiem. Nodokļu atbildība.	16	24	4	34
Nodokļu risku vadība uzņēmējdarbībā: Tipiskie riski. Nodokļu risku vadība dažādos procesos un darījumos. Padziļinātās sadarbības programma (baltais saraksts).	16	24	4	34
Nodokļu risku vadība nodokļu kontroles procesā: Pamatprincipi. Segmentācija. Risku vadības sistēmas. Cīņa ar noziedzīgo līdzekļu legalizāciju. Korupcijas un citi riski.	16	22	4	32
Kopā:	94	140	26	208

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Izprot nodokļu administrācijas funkcijas, tiesības, pienākumus un tās lomu ilgspejīgā valsts attīstībā, spēj prognozēt un pamatot iespējamu nodokļu administrācijas rīcību un apelācijas kārtību. Prot aprēķināt soda naudas, nokavējuma naudas apmērus nokavētiem nodokļu maksājumiem.	Aktivitāte seminārā/lekcijā. Starppārbaudījums (tests) par nodokļu administrācijas pienākumiem. Eksāmens.

Pārzina nodokļu kontroles principus, likuma “Par nodokļiem un nodevām”, likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” un Administratīvo pārkāpumu kodeksa tiesību normas un spēj tos piemērot praksē.	Aktivitāte seminārā/lekcijā. Starppārbaudījums (tests) par nodokļu administrācijas regulējumu. Eksāmens.
Pārzina nodokļu kontroles vietu nodokļu administrēšanas procesā, nodokļu administrācijas ierēdņu tiesības un pienākumus, vispārējo nodokļu maksāšanas saistību izpildes procesu un spēj pieņemt lēmumus attiecībā uz procesa subjektiem.	Patstāvīgais darbs par nodokļu maksāšanas saistību izpildes procesu.
Pārzina nodokļu audita procesu, metodiku un pamatprincipus un spēj izvēlēties informācijas avotus, plānot nodokļu audita procesu un pārbaudes gaitu, sastādīt lēmumprojektu un audita (revīzijas) aktu.	Patstāvīgais darbs par nodokļu auditu.
Pārzina nodokļu kontroles pārbaudīto veidus un procesus, spēj izvēlēties informācijas avotus, veikt pārbaudes un sagatavot lēmumprojektu.	Patstāvīgais darbs par nodokļu kontroli.
Spēj sagatavot vai pārbaudīt pieteikuma projektu nodokļu samaksas termiņa pagarināšanai, atlikšanai vai vienošanās noslēgšanai ar nodokļu administrāciju.	Patstāvīgais darbs par nodokļu saistību izpildes procesu.
Pārzina administratīvo pārkāpumu sodīšanas kārtību un procedūras, lēmumu pārsūdzēšanas un apstrīdēšanas kārtību administratīvo pārkāpumu lietās un spēj sagatavot lēmumprojektu.	Aktivitāte seminārā/lekcijā. Eksāmens.
Pārzina Latvijas administratīvā procesa sistēmu, kopsakarības ar nodokļu tiesību sistēmu, spēj sastādīt sūdzību nodokļu kontroles lietā un analizēt lēmuma sekas komercdarbībā.	Aktivitāte seminārā/lekcijā. Eksāmens.
Izprot nodokļu risku pārvaldības būtību, pārzina ES un EASO vadlīnijas nodokļu risku pārvaldībā.	Aktivitāte seminārā/lekcijā. Eksāmens.
Spēj identificēt nodokļu riskus un novērtēt nodokļu risku ietekmi.	Patstāvīgais darbs par nodokļu risku pārvaldību.
Spēj aprakstīt kādu aktuālu nodokļa piemērošanas problēmu un spēj dod savus priekšlikumus kontroles, piemērošanas uzlabošanai.	Patstāvīgais darbs par aktuālu nodokļu piemērošanas problēmu.
Spēj pārvaldīt noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas riskus, korupcijas riskus un citus ar nodokļu jomu saistītos riskus.	Aktivitāte seminārā/lekcijā. Starppārbaudījums (tests) par noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas regulējumu. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktivitāte seminārā/lekcijā	25
Patstāvīgie darbi	25
Starppārbaudījumi (testi)	25
Eksāmens	25
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	5.0	24.0	24.0	0.0		*			*	
2.	4.0	24.0	22.0	0.0		*				*